

ODLOČBA SVETA
z dne 20. septembra 2005
o obstoju čezmernega primanjkljaja na Portugalskem
(2005/730/ES)

SVET EVROPSKE UNIJE JE –

ob upoštevanju Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti, in zlasti člena 104(6) Pogodbe,

ob upoštevanju priporočila Komisije,

ob upoštevanju pripomb Portugalske,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) V skladu s členom 104 Pogodbe se države članice izogibajo čezmernemu javno-finančnemu primanjkljaju.
- (2) Pakt stabilnosti in rasti temelji na cilju zdravih javnih financ kot sredstvu za izboljšanje pogojev za stabilnost cen in za močno trajnostno rast, ki pospešuje ustvarjanje delovnih mest.
- (3) Postopek v zvezi s čezmernim primanjkljajem v skladu s členom 104 predvideva odločbo o obstoju čezmernega primanjkljaja. Protokol o postopku v zvezi s čezmernim primanjkljajem, ki je priložen k Pogodbi, določa nadaljnje določbe, ki se nanašajo na izvajanje postopka v zvezi s čezmernim primanjkljajem. Uredba Sveta (ES) št. 3605/93 z dne 22. novembra 1993 ⁽¹⁾ določa podrobna pravila in opredelitve pojmov za uporabo določb navedenega protokola.
- (4) Člen 104(5) Pogodbe zahteva od Komisije, da predloži svoje mnenje Svetu, če meni, da v neki državi članici obstaja čezmerni primanjkljaj ali da bi do njega lahko prišlo. Komisija je takšno mnenje o Portugalski predložila Svetu 20. julija 2005. Komisija je ugotovila, ob upoštevanju svojega poročila v skladu s členom 104(3) Pogodbe

in ob upoštevanju mnenja Ekonomsko-finančnega odbora v skladu s členom 104(4) Pogodbe, da na Portugalskem obstaja čezmerni primanjkljaj. Pri pripravljanju svoje ocene je Komisija upoštevala Poročilo Ekonomsko-finančnega sveta Evropskemu svetu o „izboljšanju izvajanja Pakta stabilnosti in rasti“, ki ga je slednji potrdil 22. marca 2005.

- (5) Člen 104(6) Pogodbe določa, da bi moral Svet pred odločanjem, ali čezmeren primanjkljaj obstaja, in po opravljeni celoviti oceni upoštevati morebitne pripombe zadevne države članice. V primeru Portugalske ta celovita ocena vodi k naslednjim sklepom.
- (6) V skladu s posodobitvijo Portugalskega programa stabilnosti iz junija 2005, načrtovani javno-finančni primanjkljaj za leto 2005 znaša 6,2 % BDP. Primanjkljaj ni blizu referenčni vrednosti, ki znaša 3 % BDP, temveč jo presega. Dejstvo, da primanjkljaj presega referenčno vrednost, ni posledica izrednega dogodka, na katerega portugalski organi niso mogli vplivati, niti ne izhaja iz resnega gospodarskega upada. Medtem ko se je stopnja rasti BDP od leta 2000 močno znižala, je gospodarstvo v letu 2004 spet zabeležilo pozitivno gospodarsko rast, poleg tega pa se v skladu z napovedmi služb Komisije iz pomladi 2005 in posodobitvijo programa stabilnosti iz junija 2005 pričakuje, da bo v naslednjih letih spet postopoma prisotna zmerna tendenca zviševanja. Kljub temu, da je negativna proizvodna vrzel obsežna in se ne pričakuje, da se bo v prihodnjih letih občutno skrčila, poslabšanje javno-finančnega salda ni sorazmerno z zadnjim povečanjem proizvodne vrzeli. Zato se preseganje referenčne vrednosti ne more obravnavati kot posledica resnega gospodarskega upada. Predvideva se, da bo delež javno-finančnega primanjkljaja v skladu z napovedjo služb Komisije iz pomladi 2005 občutno presegal referenčno vrednost iz Pogodbe tudi v letu 2006, če se pričakuje, da bo gospodarstvo postopoma spet v vzponu. Posodobitev Portugalskega programa stabilnosti iz junija 2005 predvideva, da se bo javno-finančni primanjkljaj v prihodnjih letih zmanjševal, vendar do leta 2007 še presegal referenčno vrednost.
- (7) Zato se preseganje referenčne vrednosti ne more obravnavati kot začasno v smislu Pogodbe in Pakta stabilnosti in rasti. Iz tega sledi, da zahteva Pogodbe glede merila, ki zadeva primanjkljaj, ni izpolnjena.

⁽¹⁾ UL L 332, 31.12.1993, str. 7. Uredba, kakor je bila nazadnje spremenjena z Uredbo Komisije (ES) št. 351/2002 (UL L 55, 26.2.2002, str. 23).

- (8) Delež dolga v razmerju do BDP je v letu 2003 prekorajčil referenčno vrednost Pogodbe, ki znaša 60 % BDP, ter dosegel 61,9 % v letu 2004, kar je povečanje za okoli 8,5 odstotnih točk BDP od leta 2000. Povečanje deleža dolga lahko pripišemo zelo nizkemu primarnemu presežku, obstoju obsežnega usklajevanja stanj in tokov ter tudi nizki nominalni rasti BDP. Poleg tega predvidene vrednosti dolga za leta od 2005 do 2007, ki so navedene v posodobljenem programu stabilnosti iz junija 2005 in so večinoma v skladu s projekcijami dolga napovedi služb Komisije iz pomladi 2005, kažejo nadaljnje močno povečanje deleža dolga, ki naj bi dosegel najvišjo vrednost tik pod 68 % v letu 2007. To je v nasprotju z zahtevo iz Pogodbe, da se v primeru preseganja referenčne vrednosti, ki znaša 60 % BDP, „delež dolga znižuje zadosti in se dovolj hitro približuje referenčni vrednosti“. Iz tega sledi, da zahteva Pogodbe glede merila, ki zadeva dolg, ni izpolnjena.
- (9) V skladu s Poročilom Ekonomsko-finančnega sveta Evropskemu svetu o „izboljšanju izvajanja Pakta stabilnosti in rasti“, mora biti upoštevanje drugih pomembnih dejavnikov iz odločbe Sveta o obstoju čezmerne primanjkljaja v skladu s členom 104(6) Pogodbe „popolnoma odvisno od osnovnega načela, da je – pred upoštevanjem drugih pomembnih dejavnikov – preseganje refe-

renčne vrednosti začasno in primanjkljaj ostaja blizu referenčni vrednosti“. V primeru Portugalske ta pogoj ni izpolnjen. Zato se v primeru Portugalske drugi pomembni dejavniki za namen Odločbe Sveta v skladu s členom 104(6) Pogodbe ne upoštevajo –

SPREJEL NASLEDNJO ODLOČBO:

Člen 1

Iz celovite ocene sledi, da na Portugalskem obstaja čezmeren primanjkljaj.

Člen 2

Ta odločba je naslovljena na Portugalsko republiko.

V Bruslju, 20. septembra 2005.

Za Svet
Predsednik
M. BECKETT